

CIÈNCIA

l'opinió dels afectats

ANA LÓPEZ
29 ANYS. BELLES ARTS
(BIBLIOTECA NACIONAL, PARÍS)

«Vaig fer el doctorat a Granada ajuntant beques i contractes de sis mesos cada un»

PATRIK LAMBERT
34 ANYS. FÍSIC
(UPC, BARCELONA)

«Els doctorands contribueixen als projectes estratègics d'Espanya i de la UE»

JOSEP BENITO
27 ANYS. BIÒLEG
(UdG, GIRONA)

«Un doctorat o un projecte són treballs: no hi ha cap motiu per no contractar-nos»

MONTSERRAT LLOBET
37 ANYS. ECONOMISTA
D'EMPRESA (UAB, BARCELONA)

«Fer el doctorat després d'uns anys de feina és com tornar a ser menor d'edat»

ANNA ROSELL
30 ANYS. BIÒLOGA (HOSPITAL
GENERAL DE MASSACHUSETTS)

«Després del doctorat, l'estat et dona una beca per anar a l'estranger i es desenten de tu»

LAIA BOSCH
30 ANYS. BIOQUÍMICA
(IBIDELL, BARCELONA)

«No és gens fàcil que algú et contracti a Espanya després del doctorat»

LAIA RIBAS
27 ANYS. BIÒLOGA (IMPERIAL
COLLEGE, LONDRES)

«Al Regne Unit els doctorands tenen beca, però cobren el doble que a Espanya»

MARC HEYMAN
27 ANYS. MATEMÀTIC
(UPC, BARCELONA)

«Moltes beques de projecte s'utilitzen en realitat per realitzar doctorats»

VIRGILIO GÓMEZ
30 ANYS. MATEMÀTIC
(IMPERIAL COLLEGE, LONDRES)

«És senzill entrar en el sistema universitari del Regne Unit després de cursar el doctorat»

ROBERTO ALONSO
26 ANYS. FÍSIC (ESFR,
GRENOBLE, FRANÇA)

«Des del principi del doctorat tinc contracte, amb dret a dos anys d'atur»

Els contractes laborals encara no cobreixen tots els doctorands

▶ Molts becaris no cotitzen ni tenen dret a atur malgrat l'estatut del 2006

▶ El finançament de projectes s'utilitza a la pràctica per fer tesis doctorals

MICHELE CATANZARO
BARCELONA

Uns 300.000 nous investigadors el 2010. Quan la Unió Europea es va plantejar aquest objectiu per no perdre la carrera de la competitivitat -la denominada Estratègia de Lisboa del 2000-, va recomanar als estats membres que es dignifiqués la carrera investigadora des del seu inici. Espanya ha fet el desentès. Els estatuts del becari promoguts pels governs del PP i el PSOE no han impedit que universitats i fundacions convoquin beques predoctorals que no arriben a 1.000 euros mensuals ni a un any de durada, no cotitzen a la Seguretat Social ni tenen dret a atur.

Fins fa uns quants mesos, Ana López era doctoranda en Belles Arts de la Universitat de Granada, on estudiava els manuscrits d'Al-Andalus. «Em pagaven una beca de 900 euros al mes que havia de renovar cada sis mesos. Després de la tercera

renovació, em vaig quedar quatre mesos sense beca i finalment em van contractar: les taxes les van treure del sou i vaig passar a cobrar 700 euros». Ara està contractada per la Biblioteca Nacional de París. Una becaria doctoranda en Biologia que prefereix mantenir l'anonimat es pregunta: «¿Què seria de mi si tingués un accident amb productes perillosos o si em quedés embarassada? ¿Com pagaré el pis després de defensar la tesi?».

«INVESTIGAR ÉS TREBALLAR». // Els joves investigadors participen en el 90% de les publicacions científiques espanyoles, segons Elena Piñero, presidenta de l'associació de doctorands catalans D-Reccera. No obstant, un article publicat a la revista *Nature* a l'octubre subratllava que «rarament Espanya proporciona fons suficients als seus doctorands».

«Investigar és treballar», va dir José Luis Rodríguez Zapatero en l'última

campanya electoral. No obstant, l'Estatut del Personal Investigador en Formació (EPIF), aprovat pel seu Govern el 2006, «va ser una decepció», explica Marc Heymann, doctorand en Criptografia i membre de D-Reccera. «Segons l'EPIF, només els dos últims anys de doctorat han d'estar coberts per contracte i fins i tot aquesta obligació es pot obviar». Efectivament, se segueixen convocant beques que no prevenen el pas al contracte. Entre les més recents, les de Caja Madrid, de les fundacions Empresa-Universitat de Navarra, Campollano i Parc Científic d'Albacete, del CSIC-Bancaixa i de les Cortes Generals.

Però la situació més anòmala és la de les «beques a càrrec de projectes». «Universitats i investigadors convoquen beques per a doctorats, obviat l'EPIF amb l'excusa que serveixen per a projectes puntuals», explica Piñero. «En moltíssims grups hi ha investigadors en aquesta situació». Josep Benito, doctorand a càrrec de projecte de la Universitat de Girona, que estudia els efectes ecològics de la contaminació de l'embassament de Flix, afegeix: «Encara que només estiguéssim desenvolupant un projecte, ¿no seria igualment un treball

digne d'un contracte?».

«Els doctorats finançats per la Generalitat són coberts per un contracte a partir del segon any», replica Estanislau Fons, de l'Agència de Gestió dels Ajuts Universitaris a la Recerca (AGAUR). «Però no podem entrar en la gestió dels fons de les universitats», insisteix. No obstant, la Federació de Joves Investigadors ha aconsellat, per exemple, que algunes beques de projecte de la Universitat Politècnica es converteixin finalment en contractes.

TREBALLADORS BARATS // Els investigadors són pessimistes respecte al futur. «Els becaris són treballadors barats especialment atractius per les empreses privades que participen en la recerca», comenta Laia Ribas, doctoranda en Biologia que investiga un virus que extermina les granotes. «La convergència europea, amb l'aparició del màster entre la llicenciatura i el doctorat, difuminarà més l'inici de la investigació professional», afegeix Piñero. David González, doctorand en Química de la UAB, resumeix: «La investigació no progressa fixant científics estrella, sinó invertint en joves capaços de generar idees». ■

Barcelona Ciència 2007

PROGRAMA
D'ACTES
PREVISTOS
DEL 19 AL 25
DE NOVEMBRE
DEL 2007

DILLUNS, 19

19.00 h. 'Visions de la ciència: Menopausa i salut'. Conferència a càrrec de Montserrat Manubens, de l'Institut Universitari Dexeus.
▶ Biblioteca Les Corts-Miquel Llongueras. Riera Blanca, 1-3.

DIMARTS, 20

10.00 h. '125 anys de neurologia'. Exposició commemorativa del 125è aniversari de la fundació del Servei de Neurologia de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.
▶ Hospital de la Santa Creu i Sant Pau; Nou Hospital. St. Antoni Maria Claret, 167.

18.30 h. 'Cosmologia després d'Einstein: Univers, obert o tancat?'. Conferència a càrrec de Francesc Nicolau, subdirector del Museu Geològic del Seminari.

▶ Sala Sant Jordi. Seminari de Barcelona. Diputació, 231.

DIMECRES, 21

21.30 h. 'El Grup XXI i els instruments catalans de cobla'.

Presentació de l'estudi de la UPC sobre les millores en la tenora. S'interpretaran obres de Robert Gerhard, Mariona Vila, Peter Bacchus i Felip Gasull.
▶ Conservatori Municipal de Música. Bruc, 110-112.

DIJOUS, 22

10.00 h. 'Esquelets'. Exposició sobre la relació entre l'estructura del món animal i l'arquitectura.
▶ Col·legi d'Arquitectes de Barcelona. Plaça Nova, 5. De 10.00 a 21.00 hores.

19.00 h. 'Converses a Barcelona: creació artística i cervell'.

Conferència dictada pel neurobiòleg Samir Zeki.
▶ Palau de la Virreina. Rambla, 99.

DIVENDRES, 23

11.00 h. 'Ciència a la cuina'. Actuacions sobre les normes bàsiques per garantir la seguretat dels aliments. ▶ Mercat del Poblenou. Plaça de la Unió, 25.

DISSABTE, 24

10.30 h. 'Passejades temàtiques al parc de Collserola. Els fruits del bosc'. Dues sortides, a les 10.30 i les 12.00. Activitat gratuïta, amb inscripció al mateix centre.
▶ Centre d'informació del parc de Collserola. Carretera de l'Església, 92.

11.00 h. 'Fes recerca'. Cicle de tallers i experiments per a tots.

▶ Centre Cultural Caixa Catalunya. La Pedrera. Passeig de Gràcia, 92.

DIUMENGE, 25

10.30. 'Xerrades sobre el color'. «El missatge ocult del color del plomatge de les aus». Xerrada a càrrec de Javier Quesada.

12.00 h. 'Els colors ocults de la natura'. Xerrada amb D. Beltran.
▶ Jardí Botànic. Doctor Font i Quer, 2.

<http://www.bcn.cat/ciencia2007>